

Self-Report for the European Peer Review

*Ferenc Hansági Technical and
Professional School for Catering and
Tourism*
2007.

Author: Imre Csüllög

Szeged, 2007. augusztus 21., Version: final

Self-Report for the European Peer Review

1. Data Sheet

1) Contact information

Name of the VET provider: Ferenc Hansági Technical and Professional School for Catering and Tourism

Address and contact 6725 Szeged, Kenyérgyári út 8.

Contact persons	Name	Contact
Director	Keveiné Mészáros Erika	titkarsag@hansagi.sulinet.hu
Peer Review Facilitator	Csüllög Imre	imre.csullog@hansagi.sulinet.hu
Other persons responsible	Ótott Katalin	otottkatalin@yahoo.com

2) Starting situation (e.g. prior evaluations, national quality requirements applicable etc.) and decision to conduct Peer Review (taken when and by whom?)

Az iskola önértékelésének előzményei

A kezdeti lépéseket az önértékelés terén a '90-es évek második felében tettük meg, amikor a PHARE támogatásával elindított szakközépiskolai képzésben keretében önerőből kifejlesztett integrált tartalmú tananyagok alkalmazásával kapcsolatban szeretnénk volna információkat nyerni. Ennek érdekében a képzéssel kapcsolatban fontosnak ítélt kérdéseket tartalmazó kérdőívek kitöltésére került sor az érintett osztályok tanulóival és szüleikkel. A feldolgozott kérdőívek eredményei és az ehhez fűzött rövid tanári észrevételek jelentették az első „önértékelést”, ennek tapasztalatai beépülésre kerültek a következő tanév munkájába. Ugyanakkor fontos részletek tudatos vizsgálatára nem került sor, nevezetesen arra, hogyan, miként, milyen előre kitűzött célok mentén zajlik annak a tevékenységnek a kivitelezése, amely eredményességének a vizsgálata megtörtént.

Nem sokkal később, az intézményi tevékenységi formák egészére kiterjedő átfogó vizsgálat igénye már a minőségbiztosítással való tudatos foglalkozás kezdetén, 2000-ben megjelent. Ennek szellemében az iskolában akkoriban elvégzett úgynevezett „átfogó önértékelés” az Európai Minőségi Díjon alapuló magyar Minőségi Díj modellje alapján készült el. Az EFQM alapú magyar Minőségi Díj modellje szerint az iskola profiljára átfogalmazott kritériumainak vizsgálata során tulajdonképpen szegmentált formában kikértük az iskola dolgozóinak a véleményét arról, hogy az egyes Adottságok kritériumok teljesüléséről mi a számszerűsített véleményük. A meghatározott módszerű kiértékelést kiegészítve a más partneri mérések eredményeivel, került sor az önértékelésnek nevezett végső anyag összeállítására, amely a pontszám átlagok alapján meghatározva intézményi szintű erősségeket és fejlesztendő területeket is tartalmazott. A fejlesztendő területek javítására akkor még intézkedési terv nem készült, ellenben dolgozói interjúk (dolgozó, igazgató, minőségügyi vezető együtt) segítségével igyekezett az iskola vezetése választ kapni arra, hogy egyes kérdések miért kaptak negatív besorolást az egyes dolgozói csoportok esetében.

A fentiekből kiviláglik, hogy az intézményen belül sokáig tartotta magát az a téves elképzelés, hogy az intézmény önértékelése egyenlő azzal, hogy az egyes partnerek véleményét nyilvánítanak az iskola és az ott dolgozó pedagógusok, vezetők működéséről és ezek elemzése kiegészítésre kerül néhány észrevétellel. Az „Ön értékkel, mi összesítjük” szemlélet az intézmény működésének szempontjából fontos visszajelzéseket jelentett, de természetesen az eredményekkel való szembesítések

mellett igazi feltáró szerepe a jellegénél fogva nem lehetett.

Komoly változást hozott a fentiek tekintetében a 2002-es év, amikor az iskola pályázatot nyújtott be a Csongrád Megyei Kereskedelmi és Iparkamara által kiírt Csongrád Megyei Minőségdíj elnyerésére. Ez volt az első olyan alkalom, amikor az EFQM-en alapuló modell szerint a számszerű eredmények vizsgálata mellett sor került az adottságok kritériumainak érdemi vizsgálatára. Először próbáltuk valóban a saját megközelítésünkben vizsgálni azt, hogy az egyes intézményi tevékenységek, hogyan, miként zajlanak, kik és mikor és milyen rendszerességgel végzik ezeket és ez valójában jól, vagy kevésbé jól működő gyakorlat az intézményen belül. Ekkor még az adottságoktól szinte elkülönülten került kidolgozásra az eredmények terület. A pályázat díjat nem nyert, mi azonban rengeteg tapasztalattal lettünk gazdagabbak, amelyek nem csupán a modell mélyebb értelmezésében jelentettek sokat, hanem a következő évi minőségbiztosítási tevékenység alapját is jelentették.

A Dél-Alföldön működő Iparkamarák kiírásában került sor 2003-ban a Dél-Alföldi Regionális Minőségdíj pályázatra. Az előző évvel egyező kritériumok alapján elkészítendő pályázat alapját képező önértékelés elkészítése lényegesen jobban sikerült, sokkal több hozzáadott szellemi értéket képviselt, mint az előző évi. A korábban szerzett önértékelési tapasztalatok mellett sok segítséget jelentett a Szakiskolai Fejlesztési Program D2, minőségbiztosítási komponense keretében kidolgozott Szakiskolai Önértékelési Modell megismerése. A program keretében megvalósult továbbképzések keretében végre sikerült igazán megérteni a modell lényegét. Fény derült az Adottságok egyes kritériumainak pontos értelmezésére és az Adottságok és Eredmények kritériumok egymással való kapcsolatára. Ajánlásokat kaptunk az egyes kritériumok feldolgozásának mikéntjére: a „ki, mit, mikor, hogyan” kérdések megválaszolása lehetőleg a PDCA logikája szerint kötelező.

A már említett Szakiskolai Fejlesztési program keretében a következő két évben, már a Szakiskolai Önértékelési Modell szerint került sor intézményi önértékelésre. A 2004-es évben az I., majd 2005-ben a II. szint követelményeit teljesítette az iskola, beleértve az önértékelés alapján megállapított fejlesztendő területek javítását célzó intézkedési tervek elkészítését is.

A SZÖM II. mellett 2005-ben díj típusú önértékelésre is sor került, a Közoktatás Minőségéért Díj Partnerközpontúság kategóriájának kritériumrendszere alapján szintén megtörtént az intézmény belső működésének átvilágítására.

Miért végezzük a Peer Review-t:

Iskolánk fontosnak tart minden olyan külső vizsgálatot, elemzést, amely révén működésének javítására lehetőség nyílik. Ezt szem előtt tartva az iskola vezetése, a tantestület egyetértésével döntött úgy, hogy csatlakozik a „Peer Review extended” projekt partneri köréhez.

A Peer Review értékelési területeivel kapcsolatban nagyon jónak tartottuk, hogy a „kötelező” (Core) minőségterületek között találjuk a „Tanulás és tanítás” (Learning and teaching”) területet. Egyrészt azért, mert a korábban elvégzett önértékeléseink során alkalmazott modellekben ezek csak több, más fontos folyamattal együtt jelentek meg, itt pedig önálló, alapos elemzésre kerülhet sor. Másrészt jó alkalmat ad a projekt arra, hogy a közelmúltban elkezdett, oktatással kapcsolatos tartalmi fejlesztéseinket (projektszemléltetés, kompetencia alapú oktatás bevezetése, egyéni fejlesztés) áttekintsük. Mindezek alapján megfelelő tapasztalatokat nyerünk, illetve visszajelzéseket kapunk az elindított fejlesztések helyességét illetően.

Az „Intézményi éthosz és stratégiai tervezés” („Institutional ethos and strategic planning”) terület kiválasztása szorosan összefügg egyik oldalról az iskola alapítványi iskolai státuszával. Hiszen, mint magán intézmény sokkal inkább ki van szolgáltatva a piaci viszonyoknak, ezért fontos, hogy a stratégia tervezés megfelelő legyen az iskola biztonságos működése érdekében. Másik oldalról az iskola státuszától függetlenül is lényegesnek tartjuk, hogy megfelelő stratégiai tervezés működjön különösen az oktatási programok területén és ezzel összefüggésben a tervek megvalósításához megfelelő erőforrásokat tudjunk biztosítani.

3) Aims and purpose of the Peer Review

Iskolánk dolgozói a korábbi években számos alkalommal vettek részt előadóként is általunk és más intézmény által szervezett minőségbiztosítással, oktatásmódszertannal kapcsolatos konferenciákon. Tapasztalataikat megosztották szakértőként, illetve publikációk formájában munkatársaikkal és más intézményekkel. Kollégáink különböző minőségdíjakhoz kapcsolódó helyszíni szemlék során részt vettek interjúkon. Ezért bár peer eljárás semmilyen formájában nem vettek részt korábban, a korábbi tevékenységeink során szerzett tapasztalatok alapján nyitottak az eljárás iránt és igen sokat várnak tőle.

Reményeink szerint egyrészt a peer eljárás keretében lehetőség nyílik az eddig folytatott minőségbiztosítási, valamint oktatási tevékenységünk áttekintésére, amely megerősítheti az eddig született jó gyakorlatokat. Másrészt rávilágíthat azon fejlesztendő területekre, amelyekkel kapcsolatban intézkedések megfogalmazására és megvalósítására kerülhet sor, miáltal az iskola pozíciója erősödhet, a partnerek és dolgozók elégedettsége tovább növekedhet. Ugyanakkor meglátásunk szerint olyan további ismeretek megszerzésére, módszerek elsajátítására nyílik lehetőség a peer review tevékenység során, amelyet a napi gyakorlatunkba átültetve az iskolai nevelőtestület esetében is még inkább az igényesebb, problémákra, illetve azok kollektív megoldására koncentráció szemléletet helyezik előtérbe.

- 4) External organisation
- Single Peer Review
- Reciprocal Peer Review
- Peer Review in a Network

5) Internal organisation: Describe who is responsible for which tasks.

Név	Beosztás	Mely feladat elvégzéséért felelős
Keveiné Mészáros Erika	igazgató	Erőforrások biztosítása, a Peer Review folyamat felügyelete
Csüllög Imre	igazgatóhelyettes, minőségügyi vezető	Önértékelés, self-report, intézkedési tervek elkészítése és megvalósítása, tantestület tájékoztatása, kapcsolattartás a peerekkel
Dóka Zoltán	tagozatvezető	Önértékelés egyes területeinek elkészítése
Gyuricza Zsolt	tanár	Önértékelés egyes területeinek elkészítése
Jancsikinné Smicskó Klára	tanár	Önértékelés egyes területeinek elkészítése
Ótott Katalin	tanár	kapcsolattartás a projekt vezetőjével, külföldi peerekkel, tolmácsolás
Dr. Török Jánosné	általános igazgatóhelyettes	Önértékelés egyes területeinek elkészítése
Varga Marianna	tanár	Önértékelés egyes területeinek elkészítése

---

6) Overview of the procedure and time schedule:

Activity	Time frame and (due) dates
Self-Evaluation	2007. augusztus 31-ig
Self-Report (due 2 weeks before Visit at the latest)	2007. szeptember 7.
Preparation of Peer Visit	2007. szeptember 28.
Peer Visit	2007. október 8-9-10.
Peer Review Report	2007. november 9.
Action Plan and Improvements	2007. november 23.

---

7) Quality Areas

2. minőségterület: Tanulás és tanítás

7. minőségterület: Intézményi éthosz és stratégiai tervezés

---

8) List of special evaluation questions for the Peers

-

---

9) Signatures

Name   Keveiné Mészáros Erika
Position   igazgató
Venue   Szeged
Date   2007. augusztus 15.

2. Description of the VET Provider

This section includes a

- brief description of the kind of VET provision offered (supporting documents like study programme descriptions, curricula etc. can be annexed) including cooperation with enterprises in practical training (if applicable) and a short description of the environment (regional social and economic situation, regional competition, regional challenges),
- the mission statement,
- a summary of quality assurance and development efforts undertaken so far, and
- statistical information.

An organisational chart should be attached.

For a transnational Peer Review, a chart of the VET system should be attached, marking the position of the VET provision offered within the system.

2.1. Description of VET provision

Max. 1 – 2 pp.

A Hansági Ferenc Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Szakiskola és Szakközépiskola 1991 óta működik Szegeden. Az iskolát a Hansági Ferenc Oktatási Alapítvány tartja fenn, amelyet Csongrád megye neves, vendéglátással foglalkozó szakemberei hoztak létre azzal a célkitűzéssel, hogy az alapítvány támogassa a minőségi vendéglátóipari szakképzést, a gasztronómiai kultúra értékeinek közvetítését, gyarapítását.

Az iskolában működő képzési formákról:

Az intézmény a szakiskolai szakmai képzés keretében szakács, cukrász- és pincératanulókat készít fel szakmai képesítő vizsgára. A szakiskolai képzéshez kapcsolódóan 2005-től kezdődően felzárkóztató évfolyam keretében szakképzésbe való sikeres bekapcsolódás előkészítése is folyik.

A szakközépiskolában 1996-tól világbanki támogatással folytat képzést a vendéglátás-idegenforgalom szakmacsoporton belül. Erre az iskolatípusra és más középiskolában végzetekre építve érdeklődés szerint 1998-tól vendéglátó technikus osztályokat, 2003 szeptemberétől felsőfokú akkreditált iskolarendszerű képzés keretében vendéglátó szakmenedzser szakot indított az intézmény a Budapesti Gazdasági Főiskolával kötött együttműködési szerződés alapján, jelenleg a kifutó évfolyamot követően a képzés ismét meghirdetésre kerül. A Szolnoki Főiskolával hasonló feltételekkel idegenforgalmi szakmenedzseri képzés működtetésre van lehetőség.

A szakmai képzést 1993 óta nappali illetve esti tagozatos rendszerben működő szakképzettettek szakközépiskolája – 2004-től kezdődően, mint felnőttek szakközépiskolája működik – egészíti ki, amely érettségire készített fel.

A nappali rendszerű szakmai képzés mellett tanfolyamokat is szervez az iskola: a szakács, pincér, vendéglátó üzletvezető, számítógép-kezelő OKJ-s szakképesítések, ECDL bizonyítvány megszervezése lehetőségének biztosítása mellett a megye vállalkozói számára, igényeiket fölmérve korszerű, aktuális szakmai ismereteket is nyújt akkreditált 60 órás kurzusok keretében. Az intézményi akkreditációt 2003 október hónapban kapta meg az iskola 4 évre, az ECDL vizsgaközponttá válásra 2004 őszén került sor.

A pedagógiai munka néhány jellemző vonása:

Iskolánk rövid, alig több mint másfél évtizedes múlttra tekint vissza. Gyakorlatilag a semmiből kellett megteremteni egy működőképes intézmény kereteit, létrehozni és folyamatosan biztosítani a szükséges szakmai, személyi, anyagi feltételeket. Az alapítás óta eltelt időszak kezdetében az intézmény oktatási piacon való helyzetének megszilárdításáról

szólt. A sokszínű képzési formák megjelenése kínálatunkban csak részben az iskola céljai érdekében végzett tudatos tervezés eredménye volt, gyakran a verseny, az életben maradás érdekében vállalt kényszerű „előre menekülés” kényszerített ki fontos döntéseket a felelős vezetőkből és a nevelőtestületből.

A döntések eredményeként, a különböző képzések bevezetésével és működtetésével, sokirányú érdeklődéssel, olykor végletesen eltérő felkészültséggel és magaviselettel bíró gyermekek kerültek az iskolába. A nevelésük, oktatásuk során felmerülő problémák kezelése számos konfliktushelyzetet szült és mindezek egyre határozottabban arra sarkalták az iskola vezetését és a tantestületet, hogy hathatós segítséget keressenek ezek orvoslására.

A pedagógiai tevékenység hangsúlyainak, hatékonyságának meghatározásakor nagy szerepet kapnak a mérések, ezen belül például a lemorzsolódások alakulásának vizsgálata.

Tantestületünk a tárgyban korábban mért, valamint a hazai és külföldi továbbképzések tapasztalatai alapján fölismerte, hogy napjainkban a tanulók – különösen a szakmai képzésben résztvevők – a hagyományos körülmények között és módszerekkel egyre kevésbé taníthatók sikeresen, évek óta igyekszik új, korszerű módszereket alkalmazni a képzés során.

Ennek szellemében számos, önerőből és pályázatokkal támogatott fejlesztés valósult meg intézményünkben 1996 óta. Ezek közül kiemelkedik a szakmai tananyag egy részének modul rendszerű, integrált formában, több tantárgy szempontjából megközelítő feldolgozása (integrált oktatás), a szakiskolai képzés során a projektorientált képzés bevezetése felmenő rendszerben (9. évfolyamtól a szakképzéssel bezárólag), a lemorzsolódás csökkentésére megtanító stratégia alkalmazása az induló évfolyamokon, ugyanezen célból és a sikeresség növelése érdekében a tanulók egyéni fejlesztése a szülők, osztályfőnökök és szaktanárok közreműködésével. Nagy szerepet kap a külföldi szakmai és nyelvi gyakorlás lehetőségének biztosítása jobb tanulmányi eredmény elérése érdekében. E cél támogatására jelenleg 5 ország 9 intézményével valósít meg együttműködést az iskola. Ugyancsak a fenti célokat szolgálja a Szakiskolai Fejlesztési Program A (közismereti és szakmai alapozás fejlesztése) és C (hátrányos helyzetűek reintegrációja) komponense eredményeinek alkalmazásában való aktív részvétel.

Jelenleg a fent megfogalmazott elvekkel és tevékenységekkel összhangban a HEFOP 3.1.3 program keretében a kompetencia-alapú tananyagok adaptálása folyik az iskola tanárainak aktív közreműködésével.

Az új módszerek sikeres alkalmazása érdekében tananyagfejlesztés is zajlik az intézményben, amelyekkel párhuzamosan 1998 óta multimédiás oktatási segédanyagok is készülnek a tanulók közreműködésével a munkatársak jóvoltából, amelyek közül 4 jelenleg az Interneten is elérhető a <http://www.hansagi.sulinet.hu/multimedia.htm> címről kiindulva mind az iskola tanulói, mind a külső érdeklődők számára.

2.2. Mission Statement

Max. 0,5 – 1 p.

Az iskola - a fenntartó elvárásaival összhangban- többszintű képzés keretében vendéglátós szakemberek felkészítését végzi iskolarendszerű és iskolarendszeren kívüli formában a dél-alföldi régióban. A munkaerő-piaci és az iskola szolgáltatásait igénybevevők igényeihez igazodva rugalmas, átjárható, gyakorlatorientált képzési struktúrát alakít ki.

Megteremti a diákok önismereti, tanulási készségeinek fejlesztési lehetőségét, hogy ezzel állandó önfejlődésre képes, alkalmazkodni tudó, önmagára és környezetére igényes felnőtté válhasson.

2.3. Quality Assurance and Development Measures and Projects

Max. 0,5 – 1 p.

Az iskola fenntartói kezdeményezésre és támogatásával 1999-től kezdett tudatosan foglalkozni a minőségbiztosítással.

A tantestület elkötelezettségének erősítése, ismereteinek bővítése érdekében 2000-ben 30 órás akkreditált minőségbiztosítási továbbképzést szerveztünk.

Az intézményi vezetés elkötelezettségét jelzi, hogy 2000-től kezdődően az iskola vezetése kibővülve egy technikai dolgozóval, a fenntartó képviselőivel minden évben részt vesz egy 3 napos minőségügyi továbbképzésen, ahol a tárgybeli legfontosabb aktuális teendők megbeszélésére és továbbképzésre kerül sor. Ilyen tartalommal 2005-től kezdődően, évente 2 alkalommal kerül megszervezésre együttgondolkodás 1-2 napos időtartamban a pedagógusok önkéntes jelentkezése alapján.

Az indulást követően azonosítottuk legfontosabb partnereinket. Közülük 2000-től az intézmény dolgozói kör, 2001-től kezdődően a szülők, a tanulók, valamint az iskolával kapcsolatban álló vállalkozók véleményét írásban éves rendszerességgel kikérjük, amelyeket kiértékelve intézkedési tervek készülnek.

A legfontosabb partnerek igényeinek megismerésével a képzési formákat, képzéseinket igyekszünk rugalmasan igazítani az oktatási piac elvárásainak változásaihoz.

A minőségbiztosítási tevékenységünk során azonosítottuk a legfontosabb intézményi folyamatokat és lehetőségeink szerint igyekszünk azokat a PDCA ciklus elveit szem előtt tartva leírni és működtetni.

A tantestület és az intézmény sikeres működésének eddigi elismerései:

2003: szolgáltató kategóriában Dél-Alföldi Regionális Minőség Díj

2004: A Tempus Közalapítvány Socrates/Comenius oktatási programjában nyújtott elismerésként Európai Minőségi Díj

2005: 2005. Kiváló Iskolája (Magyar Nemzeti Gasztronómiai Szövetség)

2005: Közoktatás Minőségéért Díj; Partnerközpontúság kategória, bronz fokozat

Fontosabb projektjeink az elmúlt 3 évben:

2003-2006 Oktatási Minisztérium: Szakiskolai Fejlesztési Program A komponens (Közismereti oktatás és szakmai alapozás), valamint C komponens (Hátrányos helyzetűek reintegrációja)

2004 Leonardo da Vinci II: Pasta as a Part of Healthy Diet”

2004 Leonardo da Vinci II: International vocational training in a frequented catering establishment

2004-2005 Leonardo da Vinci II: The study of swedish and finnish educational systems, emphasizing on the professional trainings of catering and tourism

2005 Leonardo da Vinci II: Kulinarische Reise durch Thüringen – Auszubildende im

Gastgewerbe lernen die Thüringer Küche kennen

2005 Leonardo da Vinci II: Transnationales Arbeitspraktikum Gastronomie zur Festigung Deutsch als Fremdsprach

2005 Leonardo da Vinci II: Summer in Italy - three months long catering practice

2005 Socrates/Comenius projekt: Cultural characteristics

2006 Tempus: Before the exam in the EU

2006 Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program: “Felkészítés a kompetencia alapú oktatásra”

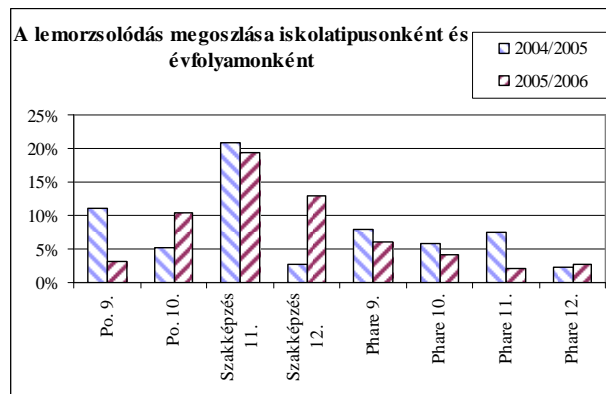
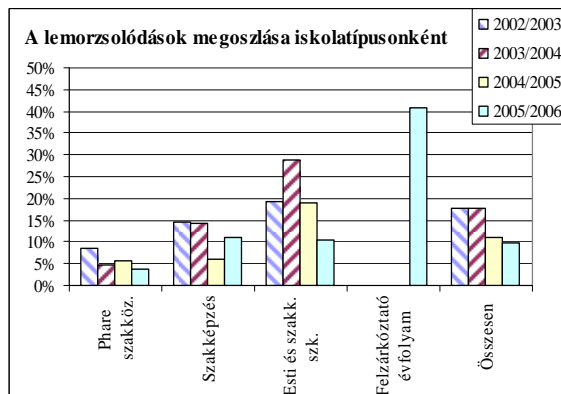

2.4. Statistical Information on VET Provision

	F	M	Total
Number of Teachers	29	11	40
Number of other Staff	13	4	17
Student/Pupil Enrolment overall			
Currently	64	145	209
Previous year	47	127	174
Year before previous year	50	113	163
Student/Pupil Enrolment in Study Branch szakközépiskola, vendéglátás-idegenforgalom szakmacsopor)			
Currently	25	34	59
Previous year	15	37	52
Year before previous year	23	28	51
Student/Pupil Enrolment in Study Branch felzárkóztató évfolyam			
Currently	6	12	18
Previous year	6	16	22
Year before previous year	-	-	-
Student/Pupil Enrolment in Study Branch a szakképzés, pályaeorientáció (9. évfolyam)			
Currently	10	42	52
Previous year	11	23	34
Year before previous year	14	42	56
Student/Pupil Enrolment in Study Branch szakács szakképzés			
Currently	8	33	41
Previous year	5	33	38
Year before previous year	4	20	24
Student/Pupil Enrolment in Study Branch pincér szakképzés			
Currently	10	16	26
Previous year	10	18	28
Year before previous year	2	19	21
Student/Pupil Enrolment in Study Branch cukrász szakképzés			
Currently	5	8	13
Previous year	0	0	0
Year before previous year	7	4	11
Overall Retention Rates A rendelkezésre álló részletes adatokat lásd az alábbi (A) grafikonokon	90,6%		
Graduation A rendelkezésre álló részletes adatokat lásd az alábbi (B) grafikonokon	Érettségi: 13 Szakmai vizsga: 9	Érettségi: 26 Szakmai vizsga: 31	Érettségi: 39 Szakmai vizsga: 40
Student/Teacher ratio	11 diák/tanár		

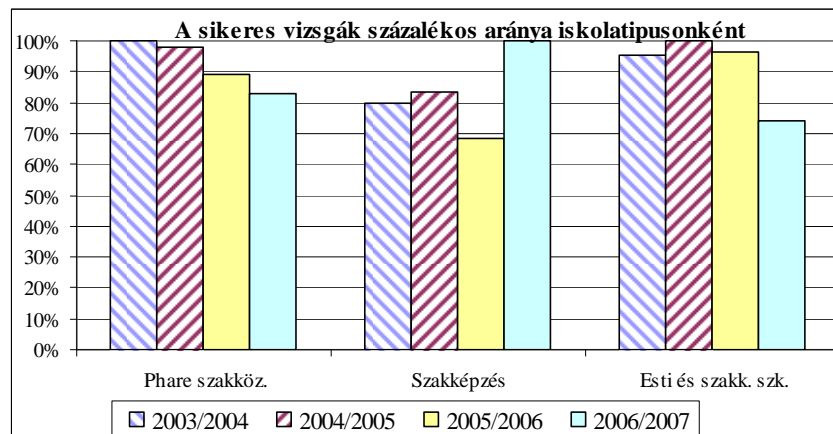
NB: Enrolment by study branch only to be filled in if there are diverse study programmes. Retention rates and graduation figures can also be given for the different study branches.

A. Lemorzsolódási adatok iskolatípusonként

Megjegyzés: A 2006/2007-es tanév 2007 augusztus 31-én fejeződik be, így végleges adatok ekkor állnak rendelkezésre

B. Sikeres vizsgák adatai iskolatípusonként

2.5. (Statistical) Information on Context

Please provide statistical information, if possible, on your context:

- Socio-economic characteristics of region
- Educational attainment of parents
- Income of parents
- Social/cultural capital of parents and students
- Rate of students with a migrant background
- Rate of students with special needs (physical, psychological, learning disabilities)

If statistical data is not available, please give a verbal description of the context of VET provision at your school (socio-economic/educational background of student, socio-economic situation in region etc.):

- Socio-economic characteristics of region
Csongrád megye az egy főre jutó GDP tekintetében a 8-9. helyen áll a megyék összesítésben, de ez az érték a hazai átlagot nem éri el. A munkanélküliségi ráta az elmúlt két évben átlagosan 10,8%, jelenleg 8,5%, az országos értéknél kb. 1,2%-kal magasabb. A pályakezdő munkanélküliek aránya 2005-ben az előző évihez képest valamivel több, mint egy év alatt 27, a 25 év alatti munkanélküliek aránya 16%-kal nőtt. Ez az érték 2006-ban 2031 fő (előző évi érték 77,5%-a), illetve 3239 fő (előző évi érték 77,5%-a), ami az összes

munkanélküliek létszámának 20,6%-a. A foglalkoztatottság az iskola profilját érintő idegenforgalom és vendéglátás területén lassú javulás tapasztalható, azonban az egyes mutatók értékei csak most kezdik elérni a 90-es évek közepén kezdődő csökkenés előtti szintet.

A rendelkezésre álló adatok szerint Csongrád megyében 2004-ben a középiskolás korú tanulók mintegy 21%-a járt szakiskolába. Ugyanebben az évben a végzés előtt álló tanulók prognosztizált elhelyezkedési aránya a rendelkezésre álló álláshelyek alapján a cukrász szakmában 64%, pincér tanulóknál 76% és a szakácsoknál 80%. Ugyanakkor az iskolánk által elvégzett nyomon követési fölmérések alapján, míg 2002-ben a végzettek 40%-a, addig az elmúlt 2 évben mindössze 25%, illetve 26% helyezkedett el a végzést követően a szakmájában. Ezzel párhuzamosan a további tanulmányokba kezdők aránya 28%-ról 45%-ra emelkedett.

A fenti adatok alátámasztják azt az álláspontot, hogy a gazdálkodók óvakodnak frissen végzett szakmunkásokat alkalmazni, mert megítélésük szerint felkészültségük nem elegendő, több hónapot venne igénybe, míg a szükséges hely- és régió-specifikus technikákat és technológiákat megismerik.

A Dél-alföldi regionális szakképzés-fejlesztési stratégia kidolgozását megelőzően elvégzett felmérések során a gazdálkodók a megfelelő szakmunkások képzése érdekében az iskolákkal szemben többek között a következő főbb követelményeket fogalmazták meg: legyen gyakorlatiasabb és életszerűbb a képzés, a legyenek képesek a tanulók az önálló munkavégzésre és szervezésre. Legyen alaposabb az informatikai képzés, javuljon a kommunikációs készség, váljék hatékonyabbá az idegen nyelvi oktatás. Teremtődjenek meg az önképzés, az élethosszig tanulás feltételei, legyenek képesek a megfelelő életút tervezésére.

- Educational attainment of parents

Az összes nappali tagozatos tanuló mindkét szüleire vonatkozóan (a 2006/2007-es tanévben válaszadók)

Legmagasabb iskolai végzettség	8. általános, vagy annál kevesebb osztályt végzett	szakmunkás	érettségi	főiskola, vagy egyetem
Érintettek száma	46 fő	237 fő	281 fő	188 fő

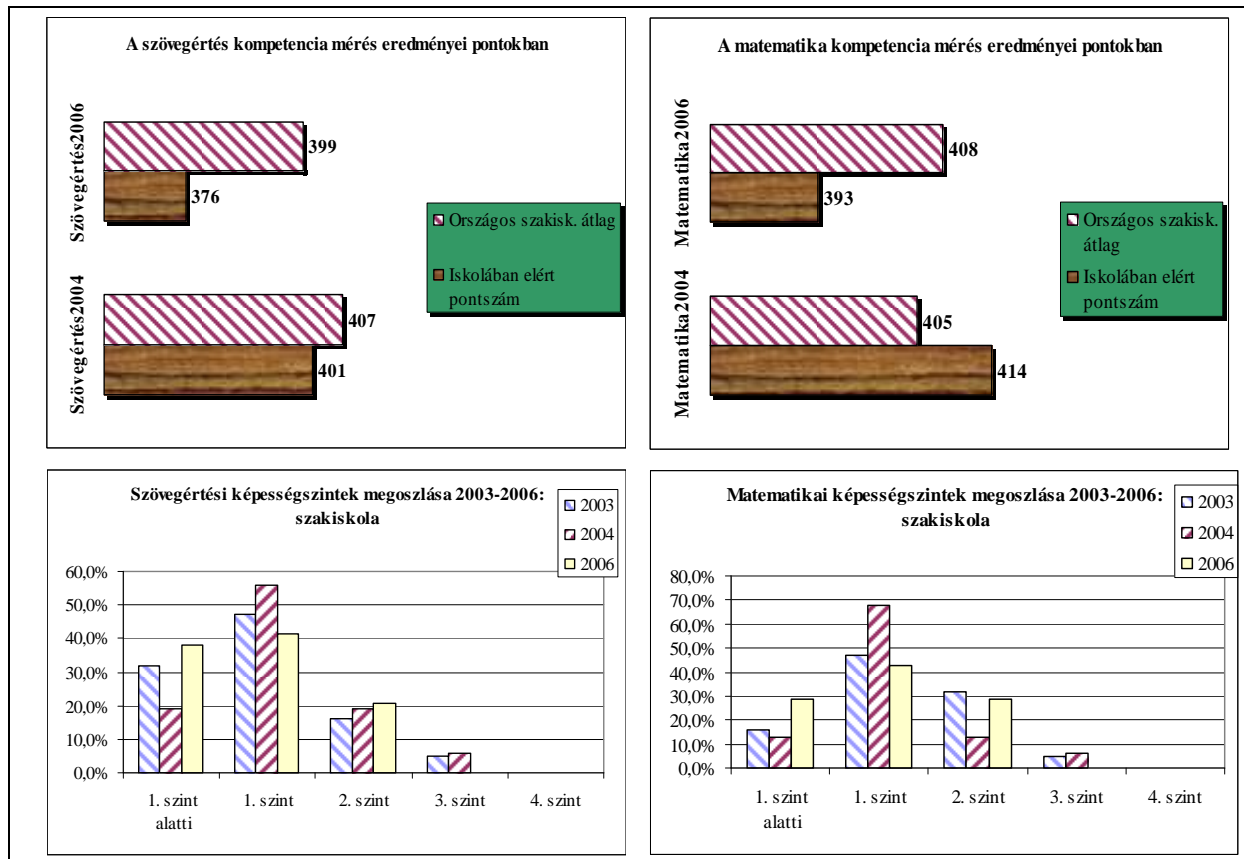
- Income of parents **nincs mért adat**
- Social/cultural capital of parents and students **nincs mért adat**
- Rate of students with a migrant background **(2006/2007)**

Külföldi	Bejáró	Kollégista
2,6%	32,3%	11,3%

- Rate of students with special needs (physical, psychological, learning disabilities)
A **2006/2007-es tanévben**

Beszéd fogyatékos	Tanulásban akadályozott	Értelmileg akadályozott	Nagyothaloló	Súlyos hallássérült	Pszichés fejlődési zavarral küzdő
0,6%	2,2%	0,4%	0,4%	0,2%	0,4%

A legutóbbi két, illetve három kompetencia mérés eredményei

2.6. Organisational Chart

Igazgató: Az egész intézmény törvényes és szakszerű működéséért felel.

Általános helyettes: Szervezi és irányítja az iskolában folyó közismereti oktatást, vizsgáztatást. Felügyeli az adminisztrációt, távollétében helyettesíti az igazgatót.

Gazdasági vezető: Az intézmény pénzügyi gazdálkodása, beszerzések törvényességéért, valamint a gazdálkodás tervek szerinti megvalósításáért felel.

Tagozatvezető: A felnőttoktatás keretében az esti tagozatos közismereti képzésért, felnőttképzés keretében a nem iskolarendszerű szakképzés tervezéséért és megvalósításáért felel.

Gyakorlati oktatásvezető: Az iskolai tanműhelyi és az egyéni munkahelyen szervezett gyakorlati oktatás, valamint a gyakorlati szakmai vizsga megszervezéséért felel.

Minőségügyi vezető: Az intézményi Minőségirányítási Programban meghatározott folyamatok működtetéséért, továbbá pályázatok, illetve azok alapján bevezetésre kerülő szakmai programok megvalósításáért felel.

Műszaki vezető: Az oktató-nevelő munkához szükséges eszközök anyagok állapotáért, beszerzéséért, a technikai dolgozók munkájának szervezéséért felel.

2.7. Chart of VET system (for transnational Peer Reviews)

Erre vonatkozóan részletes információ az alábbi címen található:

http://www.okm.gov.hu/letolt/migrans/a_magyar_oktatasi_rendszer_felepitesi.pdf

3. Self-Evaluation Procedure

Please give a short overview of the Self-Evaluation procedure.

A short description of the Self-Evaluation process as a whole and a reflective statement on the experience should provide an introduction to the section.

The description of the Self-Evaluation should give a brief summary of the aims of the Self-Evaluation, the persons responsible and involved, the procedure and methods and the time frame.

The reflective statement could deal with the following issues: What went well? What did not? What lessons were learned? What were surprising and/or unintended outcomes and experiences? Based on the Self-Evaluation what is the overall self-assessment of the quality of VET provision? How can the Self-Evaluation procedure be improved?

3.1. Description of Self-Evaluation

Max. 1 p.

Az intézményi önértékelés elvégzéséhez önértékelő team jött létre. A teamen belüli munkamegosztás szakterületek szerint került kialakításra, a résztvevők beosztása és feladata ezen anyag 1.5-ben olvashatók.

Az önértékelés első fázisában (2007. április-május) az értékelő team tagjai egyeztették az iskola által alkalmazott Szakiskolai Önértékelési modell, valamint a Peer Review-ra kiválasztott két minőségterület kritériumait, indikátorait.

A másodikban (2007. június-július) a megfeleltetés alapján adatgyűjtés történt, továbbá az önértékelő team csoportmunkában feldolgozta és elemezte az összegyűjtött anyagokat.

Ezt követően a harmadik fázisban (2007. július) minden kritériumhoz – konszenzussal – meghatározták az erősségeket, a fejlesztendő területeket, és a nyert információkat, valamint az ezeket alátámasztó tényeket. Ezeket a tényeket egy úgynevezett értékelő könyvben rögzítették. A munka következő lépéseként elkészítették az erősségek és a fejlesztendő területek rangsorolt listáját, amely alapján kijelölésre kerültek azok a fejlesztési feladatok, amelyek az önértékelési jelentésbe kerültek, valamint a Peer Review látogatás és a tantestület megerősítése estén megvalósításukra intézkedési tervek készülnek.

3.2. Overall Assessment of the quality of the VET Provision

Max. 1 p.

Sajnálatos módon az utóbbi időben az iskolánkban folytatott szakiskolai képzésben is egyre nagyobb számban jelentek meg azok a tanulók, akik főként hátrányos helyzetük, sajátos nevelési igényük, vagy tanulási képességük miatt nem tudják teljesíteni a követelményeket.

Világossá vált, hogy ezen tanulói körnek a hagyományos tananyag hagyományos körülmények között, a hagyományos eszközökkel nem tanítható sikeresen. A tárgyi ismeretek sulykolása nem köti le a tanulók figyelmét, a gyakorlati munkavégzésükben bizonytalanok.

Ezért a tanulóink eredményes oktatása csak merőben újszerű módszerekkel (megtanító stratégia, tanulási technikák elsajátíttatása, projekt módszer alkalmazása a szakképzésben) és az új módszereket hatékonyan segítő eszközökkel, többek között a tanműhelyi és egyéb helyszínen megvalósuló projektek során a csoportos és egyéni tanulást lehetővé tevő informatikai berendezésekkel lehetséges.

Kiemelten szerepelt elképzeléseinkben az az elvárás is, hogy az elméleti ismereteket szintén minél inkább a gyakorlati környezethez kötve tanulhassák meg tanulóink. Ez azt jelenti, hogy a szakmai elméleti ismeretek lehető legszélesebb körét a szakmai foglalkozások keretében sajátítsák el a résztvevők. Jelenleg a projektekbe integrált tárgyak:

szakmai technológia, vendéglátó gazdálkodás, élelmiszerismeret, szakmai idegen nyelv.

A fejlesztések sikeres megvalósításához, a tantestület szemléletének formálásához, új tananyagok, módszerek megismeréséhez nagyban hozzájárultak a különböző pályázatok eredményeként, valamint az iskola önértékeléséből megvalósított külső és belső továbbképzések, valamint konferenciák.

Mindezek mellett az iskola igyekszik a megfelelő színvonalú szakmai képzéshez szükséges infrastruktúrát megteremteni, ilyen módon korszerű tanműhelyek, számítógépes tanteremmel állnak rendelkezésre.

Az elmúlt évek szakmai és infrastrukturális fejlesztései alapján, a szakképzés komplex fejlesztése keretében szegedi központtal létrejött konzorciumban a vendéglátás-idegenforgalom szakmáca csoporton belül iskolánk kiemelt képzőhelyként szerepel.

3.3. Reflective statement

Max. 1 p.

- a) Sok időbe és energiába került a Szakmai Önértékelési Modell (SZÖM) és megfelelő magyar fordítás híján a sajátmagunk által lefordított Peer Review minőségterületek kritériumainak és indikátorainak értelmezése, összeegyeztetése. Különösen azokban az esetekben, ahol egy Peer Review indikátort a SZÖM több kérdése fedett le kompakt módon. (a SZÖM 9 kritériumot, a Peer Review 14 minőségterületet vizsgál)
- b) Ugyanakkor nagyon hasznosnak tartottuk, hogy különösen a „Tanulás és tanítás” minőségterület a SZÖM-höz képest sokkal mélyebb vizsgálódást tett lehetővé, ilyen módon több részlet rögzítésre kerülhetett, illetve egyes kérdéseket egymáshoz rendezve egyes kritériumok új megvilágítást kaptak.
- c) Az önértékelés megvalósításának időpontja több szempontból nem volt szerencsés a következők miatt:
- az önértékelés véglegesítése, az értékelő könyv elkészítése a nyári szabadságolások idejére esett, így nehéz volt a team tagjaival közös időpontot egyeztetni
  - a 2006/2007-es tanév 2007. augusztus végén zárul, így nem állt a rendelkezésre valamennyi, a tanévre vonatkozó friss, végleges adat (lemorzsolódás, bukások, modulok végső értékelése)
  - a szabadságolás miatt a tantestület nem tudta rögtön legitimálni az elkészült önértékelést

4. Assessment of Quality Areas

Please describe the results of the self-assessment in continuous text (only illustrative use of tables).

Assess each quality area separately (max. 1 – 1,5 pp. per quality area).

1. For each criterion, the strengths and areas of improvement should be summarised. Sources of evidence should also be recorded briefly.
2. Then the whole Quality Area should be assessed on the basis of the assessment of the strengths and areas of improvement on the level of the criteria.
3. Improvement measures (planned and implemented) must be pointed out.
4. Evaluation questions for the Peers should be formulated (recommended).

4.1. Quality Area 2: Learning and Teaching/Tanulás és tanítás (indicate which)

Strengths and Areas of Improvement by criterion (including the sources of evidence)

Criterion 1: Teaching Contents/Tanítási tartalmak

Az iskolánkban alkalmazott helyi tantervek, szakmai programok a Nemzeti Alaptantervre, illetve az azon alapuló kerettantervekre épülnek és a Pedagógiai Programban rögzített iskolai cél- és feladatrendszerhez illeszkednek.

Ezek meghatározásához segítettek/segítenek az évente elvégzett felmérések, melyet a diákok, szülők és a gazdálkodó szervezetek képviselői körében a minőségügyi vezető irányításával végez el az intézmény. Ezt egészítik ki a központi kompetencia-mérések, tantárgyi eredményességek statisztikái, a lemorzsolódás arányának és okainak vizsgálata és a tanári visszajelzések, tapasztalatok összegyűjtése.

A rendelkezésre álló információk alapján a tantestület dönt az alkalmazandó tartalmakról, módszerekről, amelyek szintén a Pedagógiai Programban kerülnek rögzítésre.

Az intézményben alkalmazott új tananyagok, nevelési-oktatási módszerek, eljárások gyűjtése folyamatosan történik az iskola vezetői és pedagógusai közreműködésével.

A helyi tantervek sajátosságai a következők:

a) Az integrált tartalmú tananyagok szerinti oktatás elsődlegesen olyan készségek, képességek kialakítását, fejlesztését szolgálja, melyek a hagyományos oktatásnál háttérbe szorulnak (kreativitás, kezdeményezőképeség, kutatómunka, gyakorlatban való helytállás, megfigyelőkészség, előadókészség stb.).

b) A projekt módszer szakképzésben 2004 őszétől fölmenő rendszerben való bevezetése (11-12. évfolyam) lehetővé teszi kompetenciaközpontú, gyakorlatorientált, életszerű oktatási módot, az ennek megfelelő oktatási szituációk létrejöttét. Fontos szempont, hogy a tanulók valódi szakmai feladatok megoldása közben ismerjék meg és sajátítsák el szakmájuk alapfogásait. Kiemelten szerepel elképzelésekben azon elvárás, hogy az elméleti ismereteket szintén minél inkább a gyakorlati környezethez kötve tanulhassák meg tanulók.

c) A projektszellemű oktatás a 2005-2006-os tanévtől kezdődően került bevezetésre a szakiskola 9., majd 10. évfolyamán. Elsődleges célja lehetőséget biztosítani a tanulók lemorzsolódásának csökkentésére, a szakképzésbe való sikeres bekapcsolódásra és az élethosszig tartó tanulás megvalósítására. Továbbá teret adni az eddig folytatott jó gyakorlatok eredményeinek megszilárdítására, korábban elkezdett tartalmi, pedagógiai megújulás folytatására, új tartalmak, módszerek napi gyakorlatba való integrálásával. Ennek fontos eleme az alapképességek és -készségek, valamint kulcskompetenciák fejlesztése, lehetőséget adva ezzel a szakképzésbe való sikeres bekapcsolódásra.

Az a), b), c) tevékenységek folyamatai a MIP-ben szabályozottak.

d) Kompetencia-fejlesztés a HEFOP 3.1.3 „Felkészítés a kompetencia-alapú oktatásra” program keretében 2006. novemberétől kezdődően. A pályázati projekt megvalósításával az eddig folytatott jó gyakorlatok eredményeinek megszilárdítását, a korábban elkezdett tartalmi, pedagógiai megújulás folytatását, új tartalmak, módszerek napi gyakorlatba, projektszellemű foglalkozásokba való integrálását kívánjuk elérni.

e) Külföldi szakmai tanulmányi utak szervezése: Az iskola alapításától kezdve törekszik külföldi kapcsolatok kialakításával tanulóit olyan külföldi szakmai tanulmányutakra eljuttatni, amely során nem csupán egy adott ország kultúráját, szokásait ismerhetik meg a résztvevők, hanem bekapcsolódva az ottani szakmai képzésbe elmélyíthetik nyelvi ismereteiket, tapasztalatokat szerezhetnek a fogadó ország gasztronómiai szokásairól, munkakultúrájáról

f) Az új módszerek sikeres alkalmazása érdekében tananyagfejlesztés is zajlik az intézményben, amelyekkel párhuzamosan 1998 óta multimédiás oktatási segédanyagok is készülnek a tanulók közreműködésével a munkatársak jóvoltából

Sources of evidence/A bizonyítékok forrásai

Partneri elégedettség mérés eredményei, kompetencia mérés eredményei, konferenciák, tanári továbbképzések, Pedagógiai Program, Minőségirányítási Program, modulok, projektek anyagai, saját fejlesztésű multimédia: <http://www.hansagi.sulinet.hu/multimed.htm>, HEFOP projekt tervei, tanmenetek

Strengths/Erősségek:

Az iskola korszerű tanítási módszereket és tanítási anyagokat alkalmaz: Az iskolának megfelelő koncepciója és eszközei vannak a módszerek és tananyagok gyűjtésére. Biztosítottak az alapképességek és kulcskompetenciák elsajátítására szolgáló tananyagok és módszerek. Biztosított a nevelési-oktatási módszerek továbbfejlesztése.

Areas for improvement/Fejlesztendő területek:

Kellően világosan vannak megfogalmazva a végső minősítésnek megfelelő célok: a szakképzés célrendszerében és tantervében nem kellő súllyal jelennek meg a munkavállalói

szerephez szükséges kulcskompetenciák. A szintvizsgák tartalma a tananyaggal összhangban van, ezzel szemben számonkérés módja ezzel nem harmonizál.

Criterion 2: Lesson Planning/Óraterv

A tanítási és tanulási folyamatok összhangja az iskola az iskola profiljával, értékeivel és tantervi követelményeivel:

Az új oktatási módszerek bevezetésének fontos kezdő lépéseként az intézmény vezetése szakított a sokszor csak formálisan tevékenykedő szakmai munkaközösségek működtetésével. Helyettük az egyes projektfeladatok, tantárgyi modulok kidolgozására és megvalósítására szerveződött pedagógus célcsoportok működtetését valósította meg. Ilyen módon jött létre az egy osztályban tanítók közössége, akik az évfolyamonkénti osztályfőnökök koordinálásával többek között az egyéni fejlesztést, integrált tartalmú tananyagok fejlesztését és alkalmazását végzik. Hasonlóan, az új módszerek alkalmazásához kapcsolódva jöttek létre a 9-10. osztályban, illetve a szakképző évfolyamokon alkalmazott oktatási projektek fejlesztésében és alkalmazásában érintettek munkacsoportjai. (Az egyéb tevékenységek elvégzéséhez állandó, vagy eseti jelleggel további pedagógus munkacsoportok alakulnak. Ilyenek például a multimédiás oktatási anyagok, külföldi tanulmányi utak-nyelvi képzés fejlesztésében, fejlesztési tervek kidolgozásában érintett szakmai közösségek létrehozása)

A módszerek teljes körű alkalmazásnak bevezetése előtt a munkacsoportok – ahol erre lehetőség nyílt – kontroll osztály bevonásával, illetve minta projektek megvalósításával és elemzésével igyekeztek meggyőződni azok megfelelőségéről, hatékonyságáról és arról, hogy milyen szükséges módosításokat kell végrehajtani az alkalmazhatóság és a céloknak való megfelelés érdekében.

Elegendő tér biztosítása a tanterven belül a projektekre, amelyek a tanulók érdeklődését tükrözik:

A szakiskolai oktatásban az iskola a Szakiskolai Fejlesztési Program által kidolgozott és ajánlott kerettanterveket használja, melyek egyik jellegzetessége a moduláris szerkezet. Mivel a szakiskolai kerettantervek kialakításában kiemelt szerepet kapott a tanulók önfejlesztése, a kooperatív technikák, projektek, kutatómunkák alkalmazása, a tanulási képességek, az együttműködés fejlesztése, valamint a kompetenciaközpontú szemlélet, így lehetővé vált, hogy a helyi tantervek, tanmenetek összeállításánál nagyobb szabadságot kapjon a szaktanár.

Egyes modulok, projektek elindítása előtt a téma megvalósításáért felelős szaktanár felméri a tanulók érdeklődését, javaslatait, és a végleges változat kialakításánál lényegében erre alapozza döntését. Például a vacsoraestek szervezése vagy a multimédia készítése során a téma és a tartalom meghatározása, kiválasztása nagy részben a diákok kompetenciájába tartozik.

A szakközépiskolai képzés alapjául a világbanki kerettantervek szolgálnak, melyekre a fentiekhez hasonlóan a moduláris felépítés, a kompetenciaközpontú szemlélet és az életszerű, gyakorlatorientált tananyagok használata jellemző.

A tanítási program teljesítése: az iskola mindent megtesz a tanítási program teljesítéséért és erről beszámol:

A Pedagógia Program oktatással kapcsolatos legfontosabb folyamatainak (projekt –szellemű oktatás, projekt oktatás, integráció) leírása során a PDCA ciklus elveit tartottuk szem előtt. A leírások tartalmazzák a tevékenységek meghatározott rendjén túl a szükséges erőforrásokat, elvárt eredményeket, felelősöket és ellenőrzési pontokat is.

A Pedagógiai Program egyes céljaiból fakadó feladatok megvalósulását félévente értékeli a vezetés a felelősök beszámolója alapján (pl. szabadidős tevékenység, könyvtár működése, integrált tananyagok szerinti oktatás, megtanító stratégia). A helyi tanterv egyes területei, nevezetesen a pályaorientációs tevékenység, idegen nyelvi képzés, kompetencia-fejlesztés, illetve a szakképzés kiemelten fontosak, így ezeket tanév végén a területek felelőseivel is értékeli az iskola vezetősége.

Sources of evidence/A bizonyítékok forrásai

Az egy osztályban tanítók együttműködésének leírása, Pedagógiai Program, Minőségirányítási Program, modulok, projektek anyagai, tanmenetek, projektek-rendezvények képei, résztvevők elégedettség-mérése, felelősök beszámolóí

Strengths/Erősségek:

Megfelelő összhang az iskola profilja, értékei és tantervi követelményei között. Elegendő tér biztosított a tanterven belül a tanulók érdeklődését tükröző projektek között.

Areas for improvement/Fejlesztendő területek:

A tanítási program teljesítése és beszámolás: A megfelelő tananyagok napi gyakorlat szintjén való alkalmazása nem minden esetben tervszerű, vagy kellő mélységű. A visszacsatolásokat lehetővé tevő beszámoló értékelések elkészítése olykor kampányszerű és felszínes, így nem kellő mértékben szolgálják a fejlesztést, a magasabb szinten való ismételhetséget.

Criterion 3: Creating the learning and teaching processes/A tanítási és tanulási folyamatok megalkotása

A tanulók érdeklődés felkeltése a tananyag iránt:

Támogatjuk a felzárkóztatás során a tanulópárok létrejöttét, sok esetben alkalmazunk csoportos munkákat, gyakorlati feladatokat. A nevelőtestületünk közös elhatározása, hogy lehetőség szerint többször kerüljön alkalmazásra a projekt módszer, és ezzel tudatosuljon a diákokban, hogy feladataik önálló megoldása mások számára hasznosítható terméket hoz létre, és ezen termékek megítélése munkájuk eredményességét is jelenti. Ezen túl az integrált tantárgyi oktatás gyakori alkalmazásával szintén erősítjük aktív részvételüket a tanulási folyamatban.

A tanulók számára megfelelő tanulási módszerek elsajátíttatása: Minden 9. osztályban tanévkezdés után egynapos tanulás-technikai tréning szervezésére kerül sor szakember irányításával. 2004. őszétől kezdve intézményben tanulás-módszertani szakkör működik a szakközépiskolai diákok számára. A pályorientációs tanulók számára a 2006/2007-es tanévtől kezdődően a tanulás módszertani tréning az órarendbe beépítve, kötelező jelleggel működik heti 1 órában.

Aktív tanulók közti együttműködés, a tanítási rendszer megengedi és támogatja a tanulók együttműködését:

A kompetenciaalapú tananyagok használata során kulcsszerepet kapnak a kooperatív tanulási technikák. A csoportos munka során a tanulóknak lehetősége nyílik különböző csoportszerepek kipróbálására, egyben a munkát követően gyakorolhatják mind önmaguk, mind a társaik reális értékelését. A pályorientációs és a szakképző évfolyamokon modulok, illetve szakmai projektek keretében folyik az idegen nyelv és szakmai tárgyak többségének oktatása. A projektmunkán alapuló, valamint az integrált tantárgyi tartalmú oktatás a plusz ismereteken túl, a tanulóknak kialakítja az önálló tananyag-feldolgozás és a teamben való együttműködés képességét, hiszen egyes követelmények csak aktív tanuló kooperációval teljesíthetőek.

Az elmélet és a gyakorlat kombinációja, a tanítási rendszer arra bátorítja a tanulókat, hogy kombinálják az elméleti és gyakorlati ismereteiket és saját tapasztalatot szerezzenek:

Kiemelten szerepel elképzeléseinkben azon elvárás, hogy az elméleti ismereteket szintén minél inkább a gyakorlati környezethez kötve tanulhassák meg tanulóink. Ennek érdekében a szakiskolai képzésben dominánsan projektszemléletű oktatás folyik. (Pl.: Illik, nem illik, Család, Utazás, Étterem, stb.) A szakközépiskolai képzésben pedig a világbanki kerettanterv felhasználásával modul rendszerű, integrált oktatás zajlik, melynek középpontjában a tanulók életszerű, gyakorlatorientált tevékenysége áll. (Pl.: Vitamin, Család, Piac, Húsok, Bor, Ünnepi asztal, Multimédia, Vacsoraest).

Sources of evidence/A bizonyítékok forrásai

Tanulók projektzáró dolgozatai, tanulói multimédiás anyagok, diákok, szülők visszajelzései, helyi tanterv, modulok, projektek anyagai, projektek-rendezvények képei, résztvevők elégedettség-mérése, felelősök beszámolóí

Strengths/Erősségek:

A tanároknak képesek arra, hogy felébresszék a tanulók érdeklődését a tananyag iránt. Az iskola biztosítja az önálló ismeretszerzés módszereinek megismerését a tanulók számára. A tanítási rendszer bátorítja a tanulókat az elmélet és a gyakorlat ötvözésére és az önálló tapasztalatszerzésre

Areas for improvement/Fejlesztendő területek:

Érdeklődés felkeltése: a tanórán kívüli tevékenységek tervezése és szervezése. A szakmai előkészítő, alapozó képzésbe beépítve az egyéni szakmai képességek vizsgálata megtörténik, azonban erről nem kapnak megfelelő visszajelzést a tanulók (időnként csak érdemjegy). A tanulók együttműködése nem minden esetben valósul meg az elvárt szinten.

Criterion 4: Guidance and counselling of students/A tanulók irányítása és tanácsokkal való ellátása

Az egyéni szükségletek felismerése és megfelelő támogatás megadása:

A differenciált tanulási-tanítási folyamat és az egyéni haladás lehetősége szorosan összefonódik az iskola oktató-nevelő munkájában. A 2004/2005-ös tanévtől minden kilencedik évfolyamba lépő tanuló egységes szintfelmérő tesztet ír matematika, magyar nyelv, idegen nyelv és biológia tantárgyakból. A szaktanárok javítását követően az eredményeket az osztályfőnök értékeli és összegzi a tanulói adatlap válaszaival, melyek a tanulási szokásokat, a motivációt, az érdeklődést, az előző év jegyeit és a szociális háttérrel vizsgálják.

A munka második egysége az első félév tantárgyi eredményeire, ill. a szaktanárok és az osztályfőnök, valamint a tanuló személyes tapasztalatára épül. A szaktanárok és az osztályfőnök szóban egyeztet minden diákról a véleményét, majd a jegyeket, írásbeli feljegyzéseket, szülői jelzéseket figyelembe véve az osztályfőnök javaslatot állít össze a tanuló további munkájára vonatkozóan. Erről szóban személyesen tájékoztatja a tanulókat.

Harmadik lépésben minden tanuló egyéni fejlesztési lapot tölt ki, melyben megjelöli az általa fontosnak ítélt fejlesztési területet, a fejlesztés szükségességének okait és saját megoldási javaslatait. A leírtakat a szülő külön véleményezheti, ill. aláírásával láttamozza.

A fejlesztési munka negyedik szakaszára a kilencedik évfolyam második félévében kerül sor, amikor az osztályfőnök, a tanuló és a szülő/szülők együtt ülnek le az iskolában megbeszélni az eltelt 7-8 hónap tapasztalatait, ill. a szükséges teendőket. (A felsőbb évfolyamokban a fejlesztés a fentiek szellemében folytatódik.)

A lemorzsolódás veszélyének figyelemmel kísérése: A lemorzsolódás csökkentését célzó intézkedések három területre koncentrálnak. Egyrészt változatos, az egyéni képességeket, egyéni haladást figyelembe vevő oktatási módszerekre (lásd a fentieket). Másrészt az iskola, a diák, a szülő és szakképző évfolyamok esetében a vállalkozó kapcsolatának, munkájának optimális összehangolására, az előrevívő megoldások közös feltárására. Harmadrészt tanári továbbképzések, innovatív, folyamatosan megújuló pedagógiai szemlélet, új oktatási anyagok felhasználására.

Vezetés és tanácsadás:

Az esélyegyenlőség megvalósítását szolgálja a rendszeres szaktanári megbeszélés, a tanulói adatlap, valamint a szülői beszélgetések során szerzett információk feldolgozása. Így válik lehetővé, hogy a meglévő problémák, hátrányt jelentő adottságok felszínre kerüljenek, az osztályfőnök és a szaktanárok szervezett körülmények között a kollegák tudomására hozzák, és ennek megfelelően kidolgozzák a szükséges megoldásokat.

A mentálhigiénié és az ifjúságvédelem preventív tevékenységei közé tartoznak az iskolaorvos, ill. az iskolai védőnő rendszeres vizsgálatait, valamint a drogmegelőzéssel kapcsolatos előadások és csoportfoglalkozások (rendőrség bűnmegelőzési osztály, drogcentrum, pszichológusok, végzős védőnők). Az iskola preventív törekvése továbbá, hogy a tanulók számára biztosítsa a szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségét.

A szakképző évfolyamokra történő jelentkezéskor a pályorientációban és a szakmai előkészítő képzésben szerzett egyéni tanulói tapasztalatok, képességek vizsgálata történik meg. A döntés előkészítéskor a következő információkat veszi figyelembe az intézmény vezetése: a) a tanuló 9. és 10. év végi osztályzatai b) a szintvizsgán elért eredmények c) a

pályaorientációs, ill. az előkészítő évfolyamban megszerzett kompetenciák d) az osztályfőnökök és a szaktanárok tapasztalata, véleménye.

Sources of evidence/A bizonyítékok forrásai

Az egyéni fejlesztés leírása, tanulói portfóliók, tanári továbbképzések, az egy osztályban tanítók megbeszélésének jegyzőkönyvei, iskolai munkatervben szereplő előadások, szabadidős kínálat a tanulók számára

Strengths/Erősségek:

Az egyéni szükségletek felismerése és megfelelő támogatás megadása. A lemorzsolódás veszélyének figyelemmel kísérése. Vezetés és tanácsadás: a tanárok a tanulók egyéni és instrukciós támogatási igényeit bátorítónan látja el az iskola, figyelembe véve a esélyegyenlőség biztosítását.

Areas for improvement/Fejlesztendő területek:

A tanítási rendszer támogatja a differenciált tanulási-tanítási folyamatokat és az egyéni haladás lehetőségét, azonban ennek gyakorlati megvalósulása pedagógus-függő

Criterion 5: Information to the students/Információ a diákoknak

A diákok informálása a tanítási program előtt:

Az iskolaválasztáshoz szükséges információk biztosítása a következő módon valósul meg: központi Beiskolázási tájékoztatóban, az iskola saját kiadványában, látogatás általános iskolák végzős osztályaiban, együttműködés általános iskolákkal vendéglátási ismeretek oktatásában, részvétel városi Beiskolázási Börzén, évente két nyílt nap az iskolába, tájékoztató az iskola honlapján, megjelenés az írott és az elektronikus médiában, telefonon adott tájékoztatás.

A diákok informálása a tanítási program ideje alatt:

A tanulók számára fontos tudnivalókról a következő formában informálja a tanulókat az intézmény: tanulmányi, együttműködési szerződéseken, a Pedagógiai Program, SZMSZ, Házirend iskolai honlapon való közzétételével. Továbbá a Házirend kivonatolt példányának átadásával, a könyvtárban, a titkárságon való hozzáférhetőségével, a vonatkozó pontok szóbeli ismertetésével az év első osztályfőnöki óráján, a vonatkozó pontok szóbeli ismertetésével fegyelmi tárgyalásokon, záróvizsgákon a vonatkozó pontok írásbeli ismertetésével a fentiekben született írásbeli határozatokban, jegyzőkönyvekben.

A tanulók tanulmányi előmeneteléről a tájékoztatás a következő módon és formában történik: Szóban, egyéni fejlesztés során konzultáció keretében, ellenőrző könyvben, levélben, bizonyítványban, a tantárgyi modulok tanulói teljesítéséről írásba

Sources of evidence/A bizonyítékok forrásai

Külső és belső kiadványok, iskolákkal való együttműködés írásos dokumentumai, fotók, média megfelelő formátumú anyagai, iskolai honlap, iskolai irattári dokumentumok.

Strengths/Erősségek:

A diákok tanítási program előtti informálása sokoldalúan valósul meg.

Areas for improvement/Fejlesztendő területek:

A tanárok részvétele általános iskolák végzős osztályainak látogatásában esetleges, nem tükröz minden esetben elkötelezettséget.

Overall Assessment of the Quality Area

Az iskola megfelelően informálja a diákokat a tanítási programok megkezdése előtt a program tartalmáról, lehetőségeikről. Ezeket a programokat a partneri, fenntartói igények alapján, gyűjti, alakítja ki, fejleszti az iskola, figyelembe véve a külső és belső méréseket és vizsgákat. A tanítási programokat igyekszik szabályozottan megvalósítani olyan módon, hogy a tanulói érdeklődést tükröző projektek és az önálló ismeretszerzés is teret kapjanak. A tanítási program teljesítése közben figyelmet fordítanak a lemorzsolódás csökkentésére, az egyéni igények figyelembe vételére. Ugyanakkor nagyobb figyelmet kell fordítani a projektek, a tananyagok napi gyakorlat szintjén való tervezésére, a teljesítésre és a beszámolók alapján való megfelelő értékelésre. A célokat alaposabban meg kell ismertetni a képzőhelyekkel. A tanárok elkötelezettségét növelni kell az új módszerek iránt, hogy a tanulói együttműködés az elvárt szinten valósuljon meg.

Improvement measures (planned and implemented)

Intézkedés arra, hogy a szakképzés célrendszerében és tantervében kellő súllyal jelenjenek meg a munkavállalói szerephez szükséges kulcskompetenciák (a projektek és a kimeneti kompetenciák fejlesztésének szorosabb kapcsolata. A célok alaposabb megismertetése a képző helyekkel)

Intézkedés arra, hogy a tanítási program teljesítése és az ezekkel kapcsolatos beszámolók a céloknak jobban megfeleljen

Intézkedés a tanulói együttműködés elvárt szinten való megvalósítására

Evaluation questions for the Peers (optional)

4.2. Quality Area 7 Institutional ethos and strategic planning/Intézményi éthosz és stratégiai tervezés

Strengths and Areas of Improvement by criterion (including the sources of evidence)

Criterion 1: Fejlesztési terv és küldetési nyilatkozat: Van egy írott fejlesztési terv. Az intézmény meghatározta a stratégiáját, a küldetési nyilatkozatát, értékeivel és prioritásaival.

Az intézmény legfontosabb alapdokumentuma a pedagógiai program, amely 1997-ban készült. Tartalmazza – többek között - az iskola küldetését, jövőképét, általános elveket, valamint célokat és feladatokat.

Az intézmény Pedagógiai Programjának tartalmának, valamint hosszú távú terveinek kialakításakor a külső jogszabályok változásait, a fenntartói, a szülők, tanuló, a vállalkozói igények és a szakmai szervezetek véleményét, valamint országos és belső mérések eredményét és más iskolától kért adatokat vette, veszi figyelembe az iskola.

A fentiek mellett szerepet játszanak az iskolai, éves rendszerességgel elvégzett szaktantárgyi és mentális, szocio-kulturális felmérések és a külföldi tanulmányutak tapasztalatainak elemzése is.

Módosítására több alkalommal került sor. A változtatások a pedagógiai munka megújítása, a jogszabályi környezet változása, új pedagógiai módszerek bevezetése, a közvetlen partneri véleményekből fakadó következtetések levonása, a fenntartó elvárásai stb. miatt vált szükségessé.

A Pedagógiai Programban megfogalmazott célkitűzések tanévi feladatokra történő lebontása az iskolai munkatervben történik. Ezt a dokumentumot az igazgató és az általános igazgatóhelyettes készíti el minden tanév kezdetét megelőző tantestületi értekezlet előkészítése során. A vezetőségi egyeztetést követően nevelőtestületi értekezleten történik annak megismertetése és jóváhagyása a javaslatok figyelembevétele mellett.

Sources of evidence/A bizonyítékok forrásai

A felhasznált külső mérések, statisztikák, partneri elégedettségmérés adatai, konzultációk, belső mérések, statisztikák, dolgozói elégedettségmérés adatai, személyes konzultációk, pedagógus csapatok, nevelési értekezletek jegyzőkönyvei

Strengths/Erősségek:

A Pedagógiai Program céljai, küldetési nyilatkozat, jövőkép, hosszú távú tervek kialakításához külső és belső forrásokból adatokat gyűjt az intézmény, amelyeket összegez és elemez a megfelelő döntések meghozatala érdekében

Areas for improvement/Fejlesztendő területek:

A hosszú távú tervek, nevelési-pedagógiai célok megismertetése az intézmény számára fontos partnereivel

A Pedagógiai Program és az intézmény egyéb hosszú távú terveinek, célkitűzéseinek lebontása éves szintű feladatokra

Criterion 2: Vezetési tulajdonságok

Az intézmény vezetésének valamennyi tagja részt vett a Pedagógiai Program, a Minőségirányítási Program és az ezekben fellelhető iskolai küldetés és jövőkép kialakításában.

A vezetés pedagógus tagjai a kötelező óraszámukon túl részt vesznek pedagógiai kísérletekben és szakmai fejlesztési tevékenységekben. (Például integrált tartalmú tananyagok, projekt módszer szerinti oktatás, megtanító stratégia bevezetése és alkalmazása minden évben az érintett évfolyamokon. Közreműködnek az önerőből és pályázati támogatással megvalósuló tananyagfejlesztésekben és azok kipróbálásában.

A vezetés munkájának belső értékelését közvetlenül a munkatársak, külső értékelését a fenntartó végzi. Az intézményi önértékelés része a dolgozók véleménynyilvánítása az iskola vezetéséről. A kérdőív vezetéssel foglalkozó 13 kérdésére adott válaszaiban az értékteremtés, az egyértelmű értékrend kialakítása, a továbbképzések szervezése és azon való részvétel, a kapcsolatok ápolása a vevőkkel és beszállítókkal, a vezetés elérhetősége, figyelme, a dolgozók kérdéseire történő reakciói kerülnek értékelésre.

Az iskola Szervezeti és Működési Szabályzatának 2. pontjában részletesen bemutatjuk a szervezet felépítését. A 3. pontban rögzítettük a nevelőtestület tagjai, a szülők és a tanulók jogkörét, feladatait, de hatáskört, felelősséget nem rendeltünk mellé. Hatáskör, jogkör, felelősség megfogalmazása hiányzik a vezetés tagjai részére is. A munkaköri leírások a feladatokat részletesen tartalmazzák, de hatáskör, felelősség ebben sem szerepel.

Sources of evidence/A bizonyítékok forrásai

Tantestületi értekezletek jegyzőkönyvei, dolgozói elégedettségmérés szegmentált adatai, személyes interjúk, SWOT, klíma teszt, Hanságis X parancsolat, Szervezeti és működési szabályzat

Strengths/Erősségek:

A vezetés részt vesz a Pedagógiai Program, küldetési nyilatkozat, jövőkép, hosszú távú tervek, fejlesztési célok kialakításában, a szervezeti kultúra intézményi szempontból jelentős elemeinek azonosításában, értékelésében és fejlesztésében

Areas for improvement/Fejlesztendő területek:

Az intézményen belüli feladatok, felelősségek, hatáskörök szabályozottsága (formája, mélysége, a valós működéshez való illesztése)

Az intézményi szabályozó dokumentumok összehangolása

Criterion 3: Kollektív pedagógiai orientáció

Átlagosan havonta kerül sor nevelőtestületi értekezletre, félévente nevelési értekezletre. Ezek az értekezletek a közoktatás és szakképzés intézményt érintő kulcskérdéseit vitatja meg a nevelőtestület. Az egy osztályban tanító kollégák szintén félévente egy alkalommal értekezletet tartanak az általuk tanított diákokkal kapcsolatban felmerülő oktatási, nevelési kérdésekről.

Az iskola vezetése – fogadó óra meghatározása nélkül (csupán a munkabeosztástól függően) – valamennyi dolgozó számára minden munkanapon elérhető. A megkeresett vezető a problémákra, javaslataikra jellegűtől függően azonnal válaszol vagy a hozzá intézett kéréseket az iskolavezetés elé tárja.

A pedagógiai kulcskérdések megvitatása céljából 2005-től kezdődően 1-2 napos (iskolán kívüli) megbeszéléseket szervez az intézmény. A részvétel önkéntes.

Az intézmény arra törekszik, hogy dolgozói a legfontosabb pedagógiai témákban egyetértésre jussanak. A fentebb felsorolt értekezletek egyik fő célja éppen ez. A kötelező megegyezés, a közös alapelvek megjelennek a nevelőtestület által elfogadott „Hanságis X Parancsolatban”, a dolgozói munka értékelésében is.

Sources of evidence/A bizonyítékok forrásai

Tantestületi értekezletek jegyzőkönyvei, HEFOP értekezletek jegyzőkönyvei, beszámolóik, dolgozói elégedettségmérés szegmentált adatai, személyes interjúk, Hanságis X parancsolat

Strengths/Erősségek:

Az intézmény pedagógusai, vezetői megvitatják a legfőbb pedagógiai kérdéseket: a pedagógiai kulcskérdéseket rendszeresen megvitatja a tantestület azzal a céllal, hogy kölcsönös megértésre, konszenzusra jussanak

Areas for improvement/Fejlesztendő területek:

A végrehajtás mértéke: az intézmény a fontosabb pedagógiai témákkal kapcsolatban kötelező megegyezést szervez. Ezt kontrollálja, hogy ezek a megegyezések a gyakorlatban megvalósulnak (tevékenységek folyamatos ellenőrzése, valamint az ellenőrzések és értékelések alapján történő visszacsatolások megvalósítása javítandó)

Criterion 4: A dolgozók azonosulnak az intézménnyel

Vannak intézményre kiterjedő projektek, melyek a tantestület közötti kooperációt és a diákok közötti osztálykereteken átnyúló kommunikációt segítik elő:

A tantestület minden tagja több csoport munkájában is részt vesz. A munkacsoportok a következők: egy osztályban tanítók csoportja (minden szaktanár annyi team tagja, ahány osztályban tanít), az azonos feladatot végző tanárok csoportja (minden szaktanár annyi team tagja, ahány komplex, több kollega részvételével járó feladat tartozik a munkájához).

A csoportok működésének szervezeti kereteit tehát mindig az adott feladat határozza meg, miként a csoport összetétele is ennek megfelelően változik.

Az iskola módszertani kultúrája az utóbbi tíz évben jelentősen megújult: a világbanki pályázat, a Szakiskolai Fejlesztési Program 1., ill. a HEFOP 3.1.3 folyamatosan biztosította/biztosítja a tanári továbbképzéseket, a pedagógusok módszertani megújulását.

Ezek középpontjában kezdetektől az életszerű, gyakorlatorientált feladatok, a tevékenységközpontú módszerek tanulók eredményeinek javítása érdekében történő bevezetése állt.

Sources of evidence/A bizonyítékok forrásai

Jegyzőkönyvek, interjúk, integrált tantárgyi modulok, projekt szellemű foglalkozások, oktatási projektek: Gólyatábor, Karácsonyi diáknapi, Farsangi fánk sütés, Diákújság, Színháztársaság, Multimédia-készítés, Családi vacsoraest különböző évfolyamos diákok együttműködésében

Strengths/Erősségek:

Az intézmény pedagógusai, vezetői megvitatják a legfőbb pedagógiai kérdéseket: a pedagógiai kulcskérdéseket rendszeresen megvitatja a tantestület azzal a céllal, hogy kölcsönös megértésre, konszenzusra jussanak

Areas for improvement/Fejlesztendő területek:

Az iskolai dolgozók munkájának értékelése konszenzuson alapuló szabályzat alapján történik, viszont a jutalmazásnak bár vannak elfogadott elvei, szabályozott rendszere még nem működik

Overall Assessment of the Quality Area

Az iskola rendelkezik Pedagógiai Programba foglalt küldetésnyilatkozattal, fejlesztésre irányuló tervekkel. Ezeket külső és belső forrásból szerzett információk elemzése után, közös megegyezéssel fogadta el a tantestület. Az intézmény éves munkaterve tartalmazza a rendszeres, kötelező, rutin feladatokat: olykor a Pedagógiai Programban megfogalmazott tervek az éves munkaterven keresztül történő lebontásának rovására.

Az iskola vezetése részt vesz a rövid és hosszú távú tervek, fejlesztési célok kialakításában és megvalósításában, a jövőben azonban több gondot kell fordítania ezek partnerek számára való megismertetésére.

Az intézmény vezetői aktívan közreműködnek az iskolai munkában, a dolgozók számára biztosított ezen tevékenység értékelése, azonban a felelőségek és hatáskörök nem kellően szabályozottak.

Biztosított a pedagógiai kérdésekben a rendszeres konzultáció és megegyezés lehetősége, azonban a megegyezések gyakorlatban való megvalósulásának ellenőrzésében fejlesztésre van szükség.

Az intézményben támogatottak az intézményi körű projektek, a pedagógusok teamekben való együttműködése, viszont a dolgozók ezen tevékenységének jutalmazása nem szabályozott.

Improvement measures (planned and implemented)

A Pedagógiai Program és az intézmény egyéb hosszú távú terveinek, célkitűzéseinek lebontása éves szintű feladatokra

Az intézményen belüli feladatok, felelőségek, hatáskörök szabályozottsága (formája, mélysége, a valós működéshez való illesztése), az intézményi szabályozó dokumentumok összehangolása

Evaluation questions for the Peers (optional)

4.3. Annex

Annex documents which will help the Peers in getting a complete and adequate impression of 1) the VET provision offered and 2) the quality areas to be reviewed.